

NOVEMBER 2022
ERHVERVSSTYRELSEN

BÆREDYGTIGE LØSNINGER OG BÆREDYGTIGE OVERGANGE

SLUTEVALUERING

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Socialfond

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

COWI

NOVEMBER NOVEMBER 2022
ERHVERVSSTYRELSEN

BÆREDYGTIGE LØSNINGER OG BÆREDYGTIGE OVERGANGE

SLUTEVALUERING

PROJEKTNR.	A099230
DOKUMENTNR.	414.S
VERSION	1.0
UDGIVELSESDATO	28.11.2022
UDARBEJDET	AEWF
KONTROLLERET	LCPE
GODKENDT	LCPE

INDHOLD

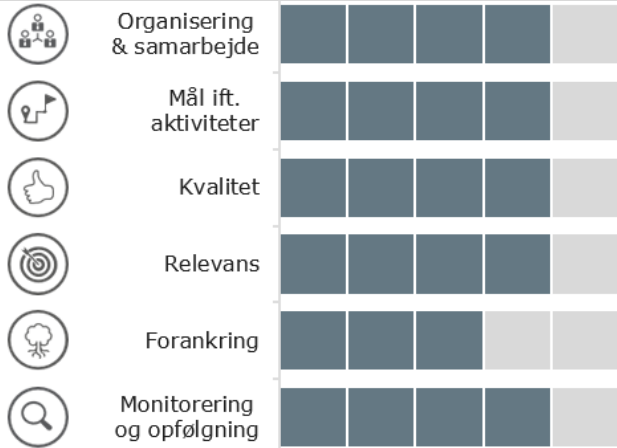
1	Resumé: Bæredygtige løsninger og bæredygtige overgange	1
2	Fakta om projektet	2
2.1	Projektets effektkæde	3
3	Overordnet status	4
4	Projektets implementering	5
5	Fremdrift og målopnåelse	9
5.1	Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle	9
5.2	Målopnåelse i forhold til output	11
6	Effektvurdering	12
6.1	Forudsætninger for effektskabelse	12
6.2	Indsatsens effektmål	13
7	Anbefalinger og læring	14
8	Bilag: Sådan scorer vi	16

1 Resumé: Bæredygtige løsninger og bæredygtige overgange

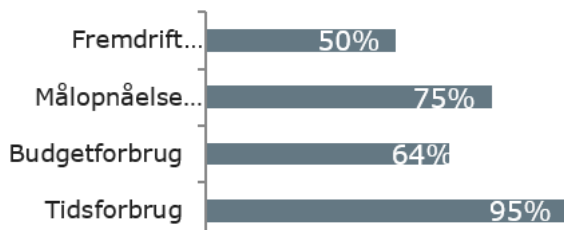
Projektets implementering

Gennemsnitlig score (skala: 0-5) **3,8**

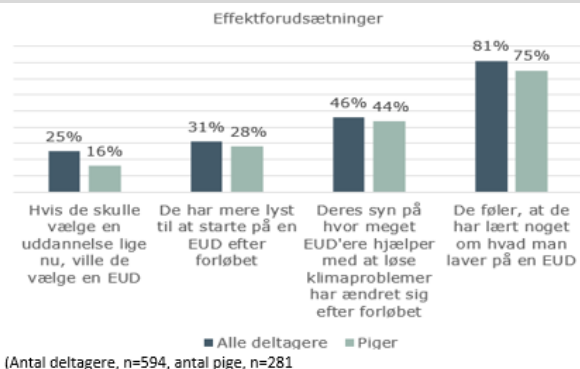
Projektholder har aktivt inddraget de øvrige projektpartnere i indsatsen, hvilket vi vurderer har gjort rekrutterings-processen lettere og åbnet for nye samarbejds-muligheder. Derudover er styregruppen inddraget løbende, hvilket vi vurderer har skabt både engagement og motivation blandt partnerskolernes ledere. Indsatsens forløb har både givet elever og undervisere et større kendskab til erhvervsuddannelserne, men vi vurderer, at bæredygtighed ikke kan stå alene ift. uddannelsesvalg. Derudover finder vi det mere uklart hvor i uddannelsesforløbet man iværksætter indsatsen der skal påvirke unges uddannelsesvalg, men pigerne finder stor værdi i de kønsbaserede opdelinger i forløbene. Projektholder har lavet aktiviteter der understøtter det videre fokus på STEM-uddannelserne både blandt elever og på skolerne, og har foretaget relevante justeringer undervejs bl.a. baseret på anbefalingerne givet i midtvejsevalueringen.

Målopnåelse

Vi observerer at hovedparten af de opstillede outputmål er realiseret, men at projektet er bagud ift. de opstillede aktivitetsmål. Efterslæbet skyldes primært Covid-19, som ifølge projektholder har medført færre ressourcer på skolerne til afholdelse af forløbene. Dog registrer vi en betydelig fremgang fra midtvejsevalueringen i februar 2022. Samtidig noterer vi os, at der aktuelt er et underforbrug af midler sammenholdt med tidsforbruget, hvilket formentlig kan kobles til den lavere aktivitet i projektet end forventet. Dog oplyser projektholder en højere aktivitet end ved midtvejsevalueringen, og vi forventer at budgetforbruget vil stige mod projektets afslutning.

Effektvurdering

På evalueringstidspunktet har projektet ikke haft fremdrift på de opstillede effektmål. I denne type projekter vil effektskabelsen ofte være forsinket, og vi vurderer at det vil være udfordrende at indfri effektmålet med antal deltagere der er i gang med en erhvervsuddannelse efter forløbet. Dels er målgruppen blevet yngre, som derfor ikke vil færdiggøre deres grundskole og herigennem ikke kunne tage en EUD i projektperioden. Dels har COVID-19 og nedlukninger både forsinket projektets aktiviteter og mindsket skolernes ressourcer ift. afholdelse af særlige forløb. Dog anerkender vi forløbenes bidrag til en positiv effekt ift. lyst til at påbegynde en erhvervsuddannelse, hvilket er skitseret i figuren. Derfor tildeles projektet samlet set en gul score.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en illustration af projektets 'effektkæde'.

Overordnet
projektbeskrivelse

Formålet med projektet "Bæredygtige løsninger og bæredygtige overgange" (herefter omtalt som BLBO) har været at rekruttere flere unge til STEM-erhvervsuddannelserne, og særligt rekruttere piger, da de i dag er markant underrepræsenteret på STEM-erhvervsuddannelserne.

Projektet har ønsket at skabe øget rekruttering gennem 1) styrkelse af unges forståelse for mulighederne i STEM-erhvervsuddannelser, 2) vække unges interesse via praksisafprøvning, samt 3) motivere piger til at vælge STEM-uddannelser.

Dette er primært gjort gennem *særlige forløb*, hvor unge fra grundskolen, efterskolen og FGU er kommet ud på erhvervsskolerne og har deltaget i projektsamarbejder eller valgfag, hvor de – via praksisafprøvning – har skulle bruge STEM-kompetencer til at løse opgaver med fokus på bæredygtighed. Projektet har koblet erfaringer og læringer fra de særlige forløb til at skabe positive historier på de sociale medier, med henblik på at motivere og rekruttere mere bredt blandt unge, der ikke deltager i projektet.

EUC Nord har været projektholder på projektet, mens EUC Nordvest og Himmerlands Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (HEG) har indgået som partnere. AMU Nordjylland indgik endvidere i partnerkredsen, men måtte udgå i ultimo 2021 grundet udfordringer med rekruttering af undervisere til de særlige forløb.

Figur 1 Kort info om indsatsen

FAKTA-BOKS	
Tilskudsmodtager:	EUC Nord
Sagsbehandler:	Patrick Rosengren Danielsen
Finansieringskilde:	Socialfonden (ESF)
Indsatsområde:	Erhvervsuddannelse for unge (ESF-4a)
Samlet budget:	DKK 3,6 mio
Bevillingsperiode:	21.06.2019 - 31.12.2022

2.1 Projektets effektkæde

I dette afsnit beskrives hvilke effekter, det er hensigten at skabe med de bevilgede midler, samt hvordan disse effekter skal tilvejebringes. Effektkæden er udarbejdet på baggrund af projektansøgningen og efterfølgende tilrettet på baggrund af interviews med sagsbehandler og projektleder. Figuren nedenfor giver således et overblik over indsatsens primære aktiviteter, output af disse samt de effekter, som indsatsen på længere sigt forventes at bidrage til.

Figur 2 Rationalet bag indsatsen illustreret via en effektkæde

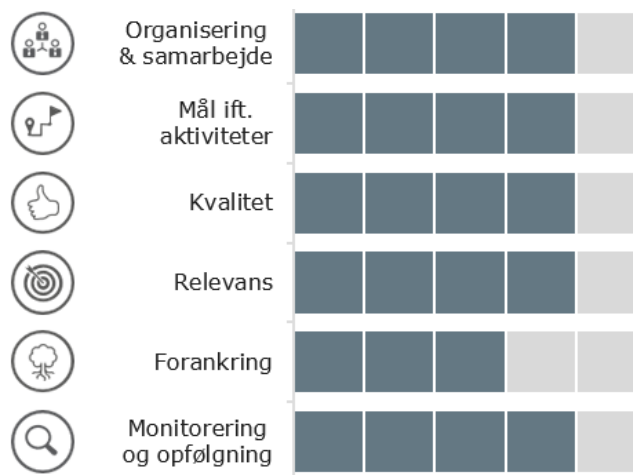
Hovedaktiviteter	→	Output	→	Effekter
<ul style="list-style-type: none"> Etablering af partnerskaber grundskoler, FGU og efterskoler Udarbejdelse af undervisningsplan for særlige forløb via fælles lærer-workshop Rekruttering og uddannelse af elev-rollemodeller Afholdelse af særlige forløb hvor elever fra grundskoler, FGU og efterskoler besøger erhvervsuddannelser og arbejder innovativt med bæredygtighed Udvikling af valgfag baseret på arbejde med bæredygtighed til grundskoler/FGU og efterskoler Udvikling og implementering af elev-drevet SOME-strategi Vidensdeling om projektet via konference der afholdes for grundskoler, FGU og efterskoler 		<ul style="list-style-type: none"> Undervisningsplaner om særlige forløb på STEM-erhvervsuddannelserne er udarbejdet + undervisningsplaner valgfag for grundskolelever Forudsætningskabende output: Rollemodellerne giver indsigt i elevernes præferencer Elever har via praksisafprøvning fået kendskab til at bruge STEM-kompetencer til at løse bæredygtige problemstillinger Elever fra grundskoler, FGU og efterskoler har opnået bedre indsigt i STEM-erhvervsuddannelsernes indhold og metoder 		<ul style="list-style-type: none"> Flere unge fra grundskole, FGU og efterskoler påbegynder STEM-erhvervsuddannelserne Flere piger påbegynder en STEM-erhvervsuddannelse Langsigtet: Flere unge gennemfører en STEM-erhvervsuddannelse Langsigtet: Øget udbud af kvalificeret arbejdskraft med kompetencer inden for undersøgende/skabende og problemløsende Forankring: Uddannelserne bliver tonet i retning af emner der giver eleverne mening og skaber grundlag for dannelse

3 Overordnet status

På evalueringstidspunktet er projektet bagud på de opstillede måltal. Dette skyldes at indsatsens aktiviteter undervejs har været påvirket af COVID-19, da en række af de planlagte forløb blev udskudt eller aflyst pga. nedlukninger eller særlige krav på de respektive skoler. Der har dog i projektet været fremdrift siden midtvejsevalueringen, hvor det er lykkedes at gennemføre en række af forløbene på erhvervsskolerne. Aktiviteterne har endvidere været påvirket af ændring i målgruppen. Oprindeligt var indsatsens aktiviteter henvendt til elever i udskolingen, men da skolerne undervejs i projektet ændrede praksis ift. at valgfag i stedet falder i 7. og 8. klasse sammenholdt med de oprindelige 8-9. klasser, blev aktiviteterne udvidet til også at omfatte yngre elever. Dette skyldes, at indsatsens særlige forløb i samarbejde med erhvervsskolerne, bl.a. omfattede muligheden for at gennemføre disse som dele af et valgfag Ligeledes valgte AMU Nordjylland i oktober 2021 at træde ud af projektet, da de havde svært ved at finde undervisere som ville indgå i projektet. I lyset af ovenstående ændringer og omstændigheder, er projektet undervejs blev forlænget med tre måneder, og er blevet justeret ift. budget og outputmål.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre.

Organisering og samarbejde

Projektets partnere inddraget aktivt i indsatsen, hvilket har bidraget til en lettere rekrutteringsproces og skabt nye samarbejds muligheder. Ifølge partnerskolerne er både dialog og samarbejde med projektholder blevet styrket efter tiltrædelsen af en ny projektleder i EUC Nord i 2021. Skiftet har ifølge projektets partnere bidraget til en mere stringent og inkluderende proces, hvor deres input og erfaringer er blevet medtaget i processen. Dette vurderer vi, har styrket samarbejdet på tværs af skolerne i sidste del af projektperioden. Herudover består styregruppen af repræsentanter for erhvervsskoler, der før har arbejdet sammen og herigennem har et indgående kendskab til hinanden, hvilket vi vurderer har hjulpet samarbejdet på vej. I rekrutteringsindsatsen har de tre erhvervsskoler aktiveret partnerskolerne i de forskellige geografiske områder, og derigennem udnyttet deres relationer til folkeskoler og efterskoler i nærområderne. Dette vurderer vi har haft en positiv effekt på rekrutteringsprocessen og har bidraget til at gøre rekrutteringen af skoler lettere. Projektholder har derudover givet partnerskolerne mere frie tøjler til at række ud til skoler, de ellers ikke har samarbejdet med før. Herigennem er nye relationer og samarbejds muligheder skabt, hvilket partnerskolerne forventer at videreføre efter indsatsens afslutning.

Styregruppen er blevet orienteret løbende i projektet, hvilket vi vurderer har skabt både engagement og motivation blandt partnerskolernes ledere. Styregruppen er bl.a. blevet inddraget i de strategiske beslutninger for indsatsen, i forbindelse med både udtrædelsen af AMU Nordjylland og skiftet til en yngre målgruppe. Dette har medvirket til at skoleledelserne har kunne følge processen løbende og koordineret med øvrige indsatser på skolerne.

Sammenhæng ml. aktiviteter og mål

Indsatsens påvirkning på målgruppens uddannelsesvalg er uklar, men projektets SoMe-strategi bidrager til udbredelse af kendskab til STEM-uddannelser. Overordnet set har projektet ønsket på et tidligt stadie

i de unges uddannelsesforløb at påvirke deres uddannelsesvalg i en STEM-retning, samt at flere piger vælger en STEM-uddannelse. På baggrund af af interviewene finder vi samlet set, at:

- > At eleverne er for "unge" til at sætte ind ift. uddannelsesvalg. Ifølge projektholder tyder meget på, at en tidlig indsats er vigtig ift. at kunne påvirke unges uddannelsesvalg. Fra vores interview med eleverne udtrykker flere dog, at forløbene ikke har givet anledning til dybere tanker om uddannelsesvalg. De interviewede grundskoleunderviseres indtryk er også samlet set, at eleverne er for unge til at vide, hvilken uddannelsesretning de ønsker.
- > At det kan være svært at måle hvilke forandringer det skaber hos målgruppen. Flere af de interviewede elever udtrykker at forløbene på EUD har været sjove at prøve, men at det ikke har været afgørende for uddannelsesvalg. Flere af de interviewede elever udtrykker dog, at forløbene har været en øjenåbner for, hvad en EUD kan indebære. Derfor vurderer vi, at elevernes forløb på EUD kan være "et skridt på vejen" til bidragelse af at eleverne medtager EUD i deres senere uddannelsesovervejelser.
- > At det hjælper i forvejen at have gjort sig overvejelser om EUD ift. afklaring af uddannelsesvalg. Vores interview med eleverne viser, at flere er blevet afklaret om valg af uddannelse, særligt blandt dem der forud for besøgene på erhvervsskolerne i forvejen overvejede en erhvervsuddannelse (EUD).

Siden midtvejsevalueringen har projektholder arbejdet med SoMe-strategien, hvor de har udviklet materiale der egner sig til deling på de sociale medier. De har i projektet særligt arbejdet med elevprofiler, hvor både indsatsens rollemødder og nye elever på STEM-uddannelser er anvendt som indhold. Dette vurderer vi som et positivt element, der bidrager til at udbrede kendskabet til EUD, og særligt til bevågenhed om piger i faget. De interviewede rollemødder udtrykker også, at det vil medvirke til at flere unge vælger STEM-uddannelser (se læringspunkt 1).

Kvalitet,
målgruppens
oplevelse

Opdeling på pige- og drengehold har haft stor værdi for pigerne, men de udtrykker stadig en bekymring for at indgå i et mandsdomineret erhverv. Interviewene indikerer, at opdelingen i pige- og drengehold har været særlig værdiskabende for pigerne i forløbene. Forløbene har ifølge de interviewede piger givet dem en indsigt i evner, de ikke troede de havde, og flere udtrykker at de har fundet ud af, at de er gode med deres hænder. De interviewede undervisere udtrykker også, at de opdeltede forløb har været givende for elevernes udbytte, da det har skabt ro og plads til fordybelse blandt pigerne. Dette primært fordi, der ikke har været et lige så stort fokus på at imponere sine klassekammerater - eller lige så stort et behov for at "føre sig frem". Trods forskellig praksis med opdelingen mellem piger og drenge i forløbene, så vurderer vi samlet set, at det har været et velegnet greb til at sætte fokus på pigerens motivation bag deres uddannelsesvalg.

Herudover anvendes der kvindelige rollemødder i forløbene på erhvervsskolerne, hvis primære formål har været at bidrage med fortællinger om deres

uddannelsesvalg, og hvordan det er at være pige på en EUD. Vi vurderer, at rollemodellerne har været et positivt element i indsatsen, da det har givet pigerne en at spejle sig i, og som ifølge de interviewede piger har bidraget til gode snakke om muligheder for piger med en EUD (se læringspunkt 1). Både de interviewede rollemodeller og piger udtrykker dog bekymring for, at det kan være svært at være kvinde inden for erhvervsuddannelsesfag, både ift. at begå sig i de kulturelle koder og blive en del af et erhvervsliv eller elevforløb i et mere mandsdomineret fag. Ligesom nævnt ved midtvejsevalueringen, finder vi det derfor vigtigt, at der sideløbende med projektet laves indsatser målrettet kulturen omkring EUD, særligt i industrien (se læringspunkt 2).

Relevans,
målgruppens
oplevelse

Indsatsens forløb har givet elever og undervisere et større kendskab til erhvervsuddannelser, men bæredygtighed kan ikke stå alene ift. valg af uddannelse. Ifølge de interviewede elever har forløbene givet dem et større kendskab til EUD og vist dem, at det er uddannelser der kræver hårdt arbejde og både hænder og hoved. Samtidig har forløbene ifølge eleverne givet dem indblik i den store variation af erhvervsuddannelser, der findes. Ifølge de interviewede grund- og efterskoleundervisere har forløbene, også givet dem et bedre kendskab til EUD, hvilket styrker den vejledning de fremover kan tilbyde eleverne mht. uddannelsesvalg.

Et særligt element i indsatsen har samtidig været at vise, hvordan der på EUD arbejdes med bæredygtighed og på den måde tale ind i de unges virkelighed. Ifølge erhvervsskolernes undervisere har arbejdet med bæredygtighedskonceptet i brobygningsaktiviteterne bidraget til at åbne elevernes øjne for, hvordan dette kan arbejdes med i en EUD. Ifølge de interviewede elever har fokus på bæredygtighed i brobygningsaktiviteterne været interessant og givet anledning til kreativ udfoldelse. De udtrykker, at de har lært mere om bæredygtighed, og hvordan de kan arbejde med det. Dog udtrykker de interviewede elever, at deres valg af uddannelse i højere grad tager afsæt i deres faglige interesser. Dette stemmer overens med hvad en nylig rapport af Concito konkluderer: *Der er i dag et stort fokus på emner som bæredygtighed, grøn omstilling og klima i det danske samfund, hvilket ligeledes er emner der fylder i mange unges bevidsthed, men som har vist sig i mindre grad at have betydning for valg af uddannelse¹.* Derfor vurderer vi, at bæredygtighed som motivation for uddannelse ikke kan stå alene, men i lige så høj grad handler om, at eleverne kan se sig selv i faget eller i et senere job inden for erhvervet.

Forankring af
output

Projektholder har lavet aktiviteter der understøtter det videre arbejde med fokus på STEM-uddannelser. Siden midtvejsevalueringen har projektholder arbejdet med at videreføre brugen af rollemodeller i samarbejde med Ungegarantien. Et netværk der består af skoler, uddannelsesinstitutioner og virksomheder i Hjørring kommune, som arbejder med at skabe de bedste vilkår for børn og unge. Herigennem har projektholder været i kontakt med diverse uddannelses- og skoleaktører om oprettelsen af et netværk for piger, der allerede går på EUD, eller som enten ønsker eller overvejer at påbegynde på EUD. Vi vurderer, at piger der allerede er en del af EUD-miljøerne herigennem

¹ [Publikation: Hvordan sikrer vi et tilstrækkeligt optag af unge på STEM uddannelser – Concito 2022 \(concito.dk\)](https://www.concito.dk/publikation/hvordan-sikrer-vi-et-tilstrækkeligt-optag-af-unge-pa-stem-uddannelser-concito-2022)

kan blive aktiveret ift. formidling af deres erfaringer og derigennem inspirere andre til at vælge EUD. Endvidere har projektpartnerne på evalueringstidspunktet udviklet tre valgfag målrettet grundskoler/efterskoler/FGU med udgangspunkt i erfaringer fra projektets forløb og elementer der appellerer til- og/eller motiverer piger. Vi vurderer det positivt, at projektholder har brugt erfaringerne fra projektet til at udarbejde valgfag der kan videreføres og synliggøre mulighederne ved en EUD undervejs i de unges uddannelsesvalg. Dog kræver det, at skolerne er klar til at købe disse valgfag, og effekten af valgfagene vil derfor afhænge af dette. Flere af de interviewede grund-, efterskole og FGU undervisere ønsker fremover at arbejde videre med bæredygtighed som tema i brobygningsaktiviteter, og hvilke elementer der er særligt vigtige for at få flere piger til at vælge en EUD. Hvilket vi vurderer, indikerer at skolerne har et ønske om at medtage valgfagene i undervisningen fremover.

Monitorering og
opfølgning

På et strategisk niveau har projektholder og projektpartnerne foretaget relevante justeringer og tilrettet indsatsen for at sikre elevernes udbytte og forløbenes effekt. Projektholder og projektpartnerne har aktivt forholdt sig til justeringspotentialer undervejs og har i den forbindelse forholdt sig til de anbefalinger der blev givet ved midtvejsevalueringen omhandlende bl.a. en gentænkning af SoMe-strategien og større operationalisering af bæredygtighedsbegrebet i indsatsen. Projektholder og projektpartnerne har derudover udarbejdet et spørgeskema omhandlende elevernes oplevelse af forløbets kvalitet ved bl.a. at spørge ind til deres oplevelse af forløbene og hvordan det har påvirket elevens motivation for STEM-erhvervsuddannelse. Projektholder udtrykker at besvarelserne fra spørgeskemaerne er blevet drøftet løbende på styregruppemøderne, hvorfra justeringer er blevet lavet. Herigennem vurderer vi, at projektholder trak på feedback fra hvert forløb, og herigenem fik et indblik i, hvilke forløb der fungerede godt og hvorfor.

5 Fremdrift og målopnåelse

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift i forhold til henholdsvis aktiviteter/milepæle og outputmål på evalueringstidspunktet. Nedenstående figur præsenterer den overordnede status på projektets fremdrift via fire overordnede indikatorer: fremdrift ift. aktiviteter, tid og budgetforbrug (afsnit 5.1) samt målopnåelse ift. outputmål (afsnit 5.2).

5.1 Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle

Afsnittet beskriver kort projektets overordnede fremdrift i forhold til de aktiviteter og/eller milepæle, som er opsat for projektet.

Status på evalueringstidspunktet er, at 50 % af de opstillede aktivitetsmål er nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status på opnåelsen af aktivitetsmålene fremgår af tabellen nedenfor.

Figur 3 Status ift. de opstillede aktivitetsmål på evalueringstidspunktet

Aktivitetsmål	Mål i projektperioden	Status	Målopnåelse i procent
A1: Etablering af partnerskaber grundskoler, FGU og efterskoler	15	14	93%
A2: Udarbejdelse af undervisningsplan for særlige forløb via fælles lærerworkshop	12	9	75%
A3: Rekruttering og uddannelse af elev-rollemodeller	25	26	+100%
A4: Afholdelse af særlige forløb hvor elever fra grundskoler, FGU og efterskoler besøger erhvervsuddannelser og arbejder innovativt med bæredygtighed	45	20	44%
A5: Udvikling af valgfag baseret på arbejde med bæredygtighed til grundskoler/FGU og efterskoler	4	0	0%
A6: Udvikling og implementering af elev-drevet SOME-strategi	203	72	35%
A6: Vidensdeling om projektet via konference der afholdes for grundskoler, FGU og efterskoler	1	0	0%

Sammenlignet med midtvejsevalueringen, er der blevet gennemført markant flere forløb på nuværende evalueringstidspunkt. Dette særligt i relation til aktivitetsmål A1 og A2. Projektet har ligeledes rekrutteret en rollemodel mere end forventet, hvilket vi vurderer indikerer, at mange af de piger, der er igang med en erhvervsuddannelse er interesseret i at videreføre deres viden til andre piger,

for at skabe interesse for erhvervsuddannelserne. Dog er projektet bagud ift. udvikling af valgfag. Hertil udtrykker projektholder, at de på evalueringstidspunktet er igang med at udforme tre valgfag, som ligeledes er blevet kvalificeret af flere grundskolelærere til en workshop i august 2022. Ligeledes er projektet bagud på vidensdeling om projektet via en konference der afholdes for grundskoler, FGU og efterskoler. Hertil oplyser projektholder at en lokal afslutningskonferencer forventes at blive afholdt i december 2022.

Indsatsen er dog samtidig bagud på flere af de opsatte aktivitetsmål. Til afholdelse af særlige forløb udtrykker projektholder, at der siden midtvejsevalueringen har været en stor aktivitet, men at flere af skolerne ikke har haft lige så mange ressourcer til rådighed efter en lang nedlukning. Ligeledes har indsatsen været udfordret på SoMe-strategien, primært på baggrund af manglende viden om de unges SoMe platforme, hvorfor projektholder mener, at de er bagud på denne aktivitet. Dog observerer vi en markant forbedring af SoMe-strategi aktiviteten i forhold til midtvejsevalueringen. Hvor projektholder forklarer, at de har arbejdet med udformning af små film hvor nuværende eller tidligere EUD elever fortæller om deres valg af en STEM-EUD, samt at de har haft større aktivitet på deres Facebook side siden midtvejsevalueringen.

Budget- og tidsforbrug

Nedenfor præsenteres projektets budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet.

Figur 4 Budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet

	Total budget	Forbrug d.d.	Procentvist forbrug
Budgetforbrug (mio. DKK)	3,6	2,3	64%
Tidsforbrug (måneder)	38	36	95%

Som det fremgår af ovenstående tabel, er der i projektet et underforbrug af midler sammenholdt til hvor langt de er i projektperioden. Dog svarer budgetforbruget nogenlunde overens med fremdriften på aktivitetsmålene, herunder især afholdelsen af de særlige forløb. Fra projektholder fremgår det, at der siden midtvejsevalueringen har været høj aktivitet, som forventes at fortsætte i den resterende projektperiode, hvorfor vi vurderer, at budgetforbruget vil stige hen mod projektets afslutning. Dog forventer projektholder ikke at anvende hele budgettet.

5.2 Målopnåelse i forhold til output

Afsnittet beskriver kort status i forhold til de outputmål, som er opsat for projektet.

På evalueringstidspunktet er 75 % af de opstillede outputmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte målsætninger er gengivet i tabellen nedenfor.

Figur 5 Status ift. de opstillede outputmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning	Status på evalueringstidspunktet	Procentvis målopnåelse
Målopnåelse for programindikatorer			
B1: Antal deltagere (efter- og grundskoleelever)	750	589	79%
B2: Antal FGU elever	100	70	70%

Projektet har på evalueringstidspunktet realiseret størstedelen af antallet af deltagere, som der var målsat efter. Projektholder oplyser at det faktiske FGU deltagerantal egentlig er 91 i stedet for 70 som opgivet i figuren ovenfor. Dette skyldes at det i projektet har været udførende at få FGU elever til at udfylde deltagelsespapirer, hvorfor flere ikke er opgivet i deltagerantallet. På evalueringstidspunktet angiver projektholder endvidere, at antallet af efter- og grundskoledeltagere forventes af stige frem mod projektets afslutning, da der som nævnt ovenfor har været større aktivitet i den sidste del af projektet.

6 Effektivurdering

I dette afsnit præsenterer vi evaluators samlede vurdering af mulighederne for, at indsatsen vil skabe de ønskede effekter eller for at nå specifikke effektmål. Det primære grundlag for evaluators vurdering er spørgeskemadata, men i den samlede vurdering indgår også evaluators vurdering af bevillingsmodtagers arbejde med – i forbindelse med implementering af indsatsen – at sikre den størst mulige realisering af indsatsens effektpotentiale.

Om spørgeskemaet

I forbindelse med evalueringen har vi udsendt et elektronisk spørgeskema til deltagerne i indsatsen, som projektholder har delt med eleverne, når de har færdiggjort deres forløb. Besvarelserne af spørgeskemaet giver et indblik i såvel de forventede som allerede opnåede effekter blandt deltagerne, og er udformet, så det på bedst mulig vis adresserer de indmeldte målsætninger om output og effekter fra ansøgningsfasen.

Undersøgelsen er sendt ud til 659 deltagere, hvoraf 594 respondenter har besvaret spørgeskemaet, herunder 313 drenge og 281 piger. Således udgør data fra spørgeskemaundersøgelsen ikke en præcis beskrivelse af indsatsens effektskabelse, men giver en indikation af den forventede effektskabelse.

6.1 Forudsætninger for effektskabelse

Indsatsens potenti- ale for effekter

Det er ikke muligt på evalueringstidspunktet præcist at opgøre de effekter, som indsatsen vil skabe efter bevillingsperioden. For alligevel at give et billede af indsatsens *potentiale* for effektskabelse, som er mere retvisende og præcist end output-indikatorerne alene kan vise, præsenterer vi i dette afsnit, hvordan indsatsen konkret har bidraget for at styrke deltagerne *forudsætninger* for at omsætte deres udbytte af indsatsen til de ønskede effekter.

Nedenstående tabel viser, i hvilket omfang deltagerne har fået styrket deres forudsætninger for de ønskede effekter fordelt på køn.

Figur 6 *Indsatsens bidrag til at skabe styrkede forudsætninger for de ønskede effekter*

Hvordan og i hvilket omfang har indsatsen skabt et udbytte for deltagerne, der styrker deres forudsætninger for at skabe effekter? <i>Andel af deltagerne, der angiver at...</i>	Alle deltagere	Piger
Hvis de skulle vælge en uddannelse lige nu, ville de vælge en erhvervsuddannelse	25 %	16 %
De har mere lyst til at starte på en erhvervsuddannelse efter forløbet?	31 %	28 %
Deres syn på hvor meget erhvervsuddannelser hjælper med at løse klimaproblemer har ændret sig efter forløbet?	46 %	44 %
De føler, at de har lært noget om, hvad man laver på en erhvervsuddannelse?	81 %	75 %

Kolonnen til højre afspejler andelen af respondenter, der har afgivet et af de to mest positive svar på en 5-punktsskala. (Alle deltagere n= 594, Piger n=281)

I dette afsnit zoomer vi ind på hvilke effekter forløbene har givet eleverne fordelt på hhv. alle deltagere og piger. Køn er anvendt, da indsatsen har ønsket at øge optaget af piger på erhvervsuddannelserne. Derfor viser ovenstående tabel indsatsens bidrag til at skabe styrkede forudsætninger for de ønskede effekter fordelt på køn.

Når vi ser på pigernes besvarelser er det en mindre andel af de adspurgte piger, som umiddelbart efter deltagelsen i forløbet svarer at, de har mere lyst til at starte på en erhvervsuddannelse efter forløbet, nemlig 28 pct. Dog observerer vi en fremgang siden midtvejsevalueringen, hvor 24 pct. angav, at de havde mere lyst til at starte en erhvervsuddannelse efter forløbet. Dette er ligeledes i linje med, at kun nogle af de interviewede piger angiver at forløbene har givet dem afklaring ift. valg af en uddannelsesvej. Vi anerkender, at nærværende projekt ikke kan eller skal påvirke alle elever til at tage en erhvervsuddannelse. Derfor finder vi de 28 pct. som et tilfredsstillende mål ift. effektskabelse. Særligt ser vi, at både piger og drenge har fået en større indsigt i hvad en erhvervsuddannelse er. Dette er ligeledes hvad de interviewede elever udtrykker. Dette vurderer vi som en god forudsætning for, at de unge på et senere tidspunkt vil overveje en erhvervsuddannelse.

6.2 Indsatsens effektmål

Tabellen nedenfor viser fremdriften mod effektmålene for indsatsen.

Figur 7 Status ift. de opstillede effektmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning i projektperioden	Målsætning efter projektperioden	Status	Procentvis målopnåelse
C1: Antal deltagere, der er mere tilbøjelige til at vælge en erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelse	180	0	0	-

Note: - angiver, at projektholdet endnu ikke er begyndt at samle data ind på denne indikator.

Som ovenstående tabel viser, har projektet endnu ikke registreret på det opstillede effektmål. Vi vurderer dog, at effektskabelsen på denne type af indsatser ofte vil være forsinket, da eleverne først skal deltage i et forløb, så afslutte deres nuværende uddannelse f.eks. grundskole, inden de kan registreres i projektets effektmål. Derudover er der andre indikatorer for, at projektets effektmål vil være vanskeligt at indfri i projektperioden. Først er målgruppen blevet udvidet til yngre elever, som ikke vil kunne nå at gennemføre grundskolen og begynde en EUD i projektperioden. Herudover har COVID-19 og skolernes færre ressourcer efter mange nedlukninger forsinket projektets aktiviteter i forbindelse med afholdelse af de særlige forløb. Baseret på både det udsendte spørgeskema og interviewene med eleverne, vurderer vi dog, at forløbene bidrager til større viden om EUD blandt målgruppen og større lyst til at påbegynde en erhvervsuddannelse, hvilket vi vurderer som forudsætninger for at effektmålet kan indfries på sigt.

7 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste læringspunkter, som evaluator vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge.

Læringspunkt 1

Brugen af rollemodeller og SoMe-strategier kan med fordel anvendes til formidling af erhvervsuddannelsernes indhold og øge opmærksomheden på piger i erhvervsuddannelsesfag. Som tidligere bemærket har både brugen af kvindelige rollemodeller der allerede går på uddannelserne og SoMe arbejdet været et positivt element i indsatsen. Erfaringen med disse elementer fra projektet vurderer vi, kan opdeles i følgende to aspekter:

- > **Indhold og formidling:** Først har brugen af rollemodellerne i forløbene vist sig særligt givende ift. formidling af, hvordan det er at gå på en erhvervsuddannelse, hvad der ligger til grund for dette uddannelsesvalg, og hvad der indholdsmæssigt ligger i det at tage en erhvervsuddannelse. Derudover har rollemodellerne givet pigerne en at spejle sig i, hvilket ifølge de interviewede piger har bidraget til, at de har opsøgt rollemodellerne til snakke om, hvordan det er at være en pige på erhvervsuddannelse.
- > **Opmærksomhed og synlighed:** Herudover er sociale medier en stor del af unges hverdag i dag, og er platforme hvor mange søger deres inspiration fra. Gennem brug af rollemodellers erfaringer fra erhvervsuddannelserne som content, vurderer vi, at der kan skabes en bredere opmærksomhed på piger inden for faggrupperne. Samt opmærksomhed på erhvervsuddannelser generelt. Derfor har udvikling af content til SoMe platforme ift. at skabe opmærksomhed på STEM-uddannelser blandt unge været en vigtig erfaring fra nærværende projekt. Dog oplyser projektholder, at de har været udfordret på SoMe-strategien, da projektholder i mindre grad har haft kendskab til de platforme unge benytter sig af i dag. På baggrund af dette, mener vi, at det er vigtigt, at man forud for et projekt, sikrer sig at de rette kompetencer er tilstede, for at benytte de rigtige kanaler og derved nå ud til den rette målgruppe.

Derfor bør man i både fremtidige erhvervsskolerelaterede indsatser – og skolerelaterede indsatser generelt - gøre sig overvejelser om værdien af anvendelsen af både rollemodeller og SoMe-strategier. Dette vurderer vi, kan medvirke til at projekters aktiviteter kommer mere i øjenhøjde med de unge, som vi mener, vil styrke kvaliteten af et forløb og derigennem også elevernes udbytte.

Læringspunkt 2

Større inddragelse af repræsentanter fra erhvervslivet eller rollemodellernes erfaringer kan hjælpe til at identificere barrierer for pigers gennemførelse eller valg af en erhvervsuddannelse. Det kan være en udfordring at være pige på en erhvervsuddannelse, ikke kun ift. begå sig i de kulturelle koder, men også ift. at finde venner på uddannelsen. Fra vores interview med rollemodellerne fremhæver de, at de deltagende piger har bekymringer om at indgå i et elevforløb eller i en praktikplads som typisk er mere mandsdominerede. For at imødekomme og understøtte piger der vælger en erhvervsuddannelse eller påtænker at gøre det, er det vigtigt at man i fremtidige projekter er opmærksom på andre eksterne forhold, der kan være en barriere for særligt

pigers valg af en erhvervsuddannelse. Dette særligt gennem sideløbende at arbejde med at præge kulturen på skolerne og i industrien. Det er en svær opgave, men en opgave vi mener, man bliver nødt til at favne, for at sikre at særligt piger ikke tabes undervejs gennem en erhvervsuddannelse eller fravælger uddannelser helt til start. Til ændring af kulturen i industrien, vurderer vi det som fordelagtigt at inddrage aftagersiden eller industrien som en referencegruppe i fremtidige erhvervsskolerelaterede indsatser. Her kan eventuelle barrierer eller fordomme ift. piger i erhvervsfagene blive drøftet. Ligeledes kan idéer blive testet i praksis ift. hvordan man gør vejen for pigerne i erhvervsfagene mere let. Til ændring af kulturen på erhvervsskolerne, vurderer vi ligeledes, at man med fordel kan drage nytte af rollemodeller eller eksisterende elever. Deres erfaringer med eventuelle barrierer kan med fordel inddrages, for at imødekomme udfordringer pigerne står over for på skolerne.

8 Bilag: Sådan scorer vi

Overordnet

Alle scorer er udtryk for evaluators helhedsvurdering. Vurderingen er baseret på alle indsamlede data, herunder interviews med projekthold, sagsbehandler, partnere og deltagere samt evt. spørgeskemadata og statusrapporter m.v. I tilfælde med større usikkerhed i datagrundlaget foretager vi typisk et konservativt skøn.

1. Implementering (afsnit 4)

Projektets implementering vurderes på seks vurderingsparametre med en score fra 1-5, hvilket er præsenteret grafisk i rapportens kapitel 4. Den samlede implementeringsscore er baseret på gennemsnittet af de individuelle scorer for de seks parametre.

	Tildeling af scorer for hvert af de seks vurderingsparametre	Samlet implementeringsscore	Trafiklys
Score	Betydning	Gennemsnit	Trafiklys
5	Implementeringen er nyskabende og en inspiration for andre.	3,5 - 5,0	● [GRØN]
4	Implementeringen er meget tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.		
3	Implementeringen er tilfredsstillende. Visse forbedringspotentialer.	2,6 - 3,4	● [GUL]
2	Implementeringen er utilfredsstillende. Store forbedringspotentialer.	1,0 - 2,5	● [RØD]
1	Implementeringen er meget kritisabel.		

2. Målopnåelse (afsnit 5)

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på fremdrift ift. outputmål og sekundært fremdrift ift. aktivitetsmål. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Trafiklys	Betydning	Slutevaluering	Midtvejs-evaluering
● [GRØN]	Målopnåelsen er som ønsket eller bedre.	95 % +	45 % +
● [GRØN]	Målopnåelsen er lidt under det ønskede niveau.	81 – 90 %	35 - 44 %
● [GUL]	Målopnåelsen er noget under det ønskede niveau.	65 – 80 %	25 - 34 %
● [RØD]	Målopnåelsen er meget under det ønskede niveau.	20 – 64 %	15 - 24 %
● [RØD]	Målopnåelsen er ikkeeksisterende eller tæt på.	0 – 19 %	0 – 14 %

3. Effektvurdering (afsnit 3)

På baggrund af dataindsamlingen (interviews og spørgeskema) fastlægger evaluator en samlet vurdering af muligheden for at realisere det forventede effektpotentiale.

Trafiklys	Betydning
● [GRØN]	Det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at projektet vil kunne realisere de forventede effekter.
● [GUL]	Det er ikke i tilstrækkelig grad sandsynliggjort, at projektet når sine effektmål. Evaluator vurderer dog, at projektet vil realisere mindst halvdelen af de forventede effekter.

Trafiklys	Betydning
● [RØD]	Projektet vurderes ikke at realisere en tilfredsstillende andel af de forventede effekter.